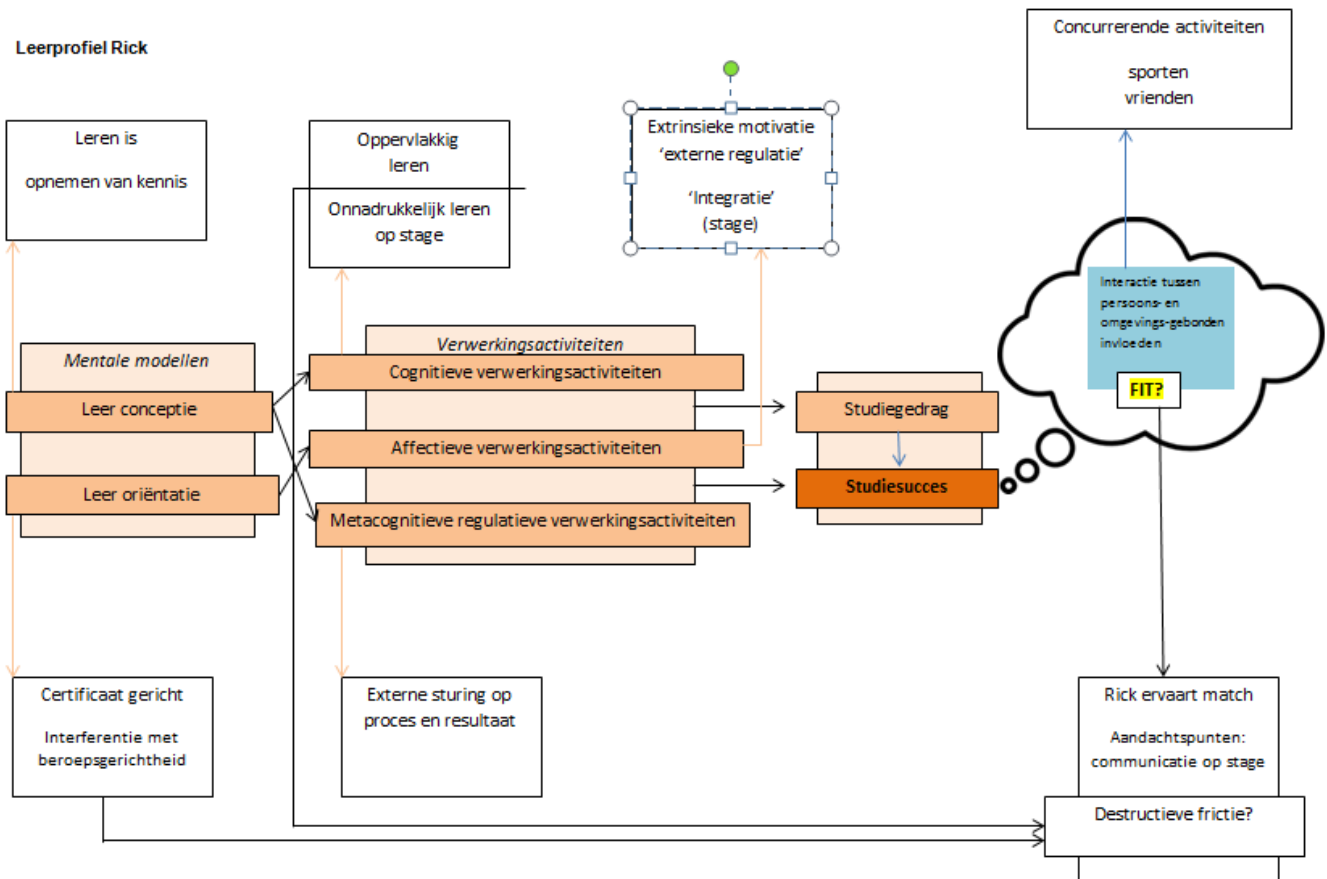

[Rick](#)

Leerprofiel RICK

Schematisch:

De kwalitatieve uitwerking van het leerprofiel van Rick start met een korte introductie van Rick's instroomtraject (deel 1), gevolgd door:

deel 2: doorstroom:
- mentale modellen (leerconcepties en leeroriëntaties)
- verwerkingsactiviteiten (cognitieve, affectieve en metacognitieve regulatieve activiteiten)

deel 3: match leren – leeromgeving (fit)

Deel 1 Instroom

In de vierde klas van de havo mocht Rick een week stage lopen op een basisschool. Dat beviel hem erg goed. Op dat moment stond voor hem vast dat hij naar de pabo zou gaan. Daar hoefde hij verder niet lang over na te denken. Hij vond werken met kinderen superleuk. Hij voetbalde ook vaak buiten met kinderen. Toen de uiteindelijke keuze voor een vervolgopleiding in zicht kwam heeft Rick een open dag bezocht op de Kempel. Hij is daar in het eerste jaar gestart. Vanwege zijn functioneren op stage en met name zijn afwachtende houding moest hij de Kempel verlaten. Hij heeft toen de overstap gemaakt naar Fontys Hogeschool Kind en Educatie (FHKE). De keuze voor FHKE was voor hem snel gemaakt. Eindhoven was voor hem het beste te bereiken. Rick heeft zich nooit echt georiënteerd op andere opleidingen.

Toen Rick startte op de FHKE was zijn verwachting dat het hem relatief gemakkelijk zou afgaan. Hij had immers al een eerste jaar op de Kempel doorlopen. Toch vindt Rick het pittig in Eindhoven. Hij moet nu veel meer studiepunten behalen dan bij de Kempel. Dat levert hem de nodige stress op. Ook heeft hij de indruk dat hij nu, in vergelijking met het jaar ervoor, veel meer moet reflecteren. Dat vindt hij moeilijk. *'Reflectie is niet mijn ding....ik krijg bij een reflectie nauwelijks een a4tje vol'*. De theorie vindt hij ook moeilijk. Rick is, zoals hij zelf aangeeft, veel meer praktisch ingesteld.

In Rick's directe omgeving is positief gereageerd op zijn keuze voor de pabo. Zijn ouders waren blij dat hij wist wat hij wilde gaan doen. De keuze voor de pabo riep bij hen geen verbazing op omdat zijn ouders wisten dat hij de snuffelstage op een basisschool heel leuk had gevonden. Zijn vrienden reageerden ook positief. Ze maakten er ook wel grapjes over. Met name over het feit dat er zoveel meisjes op de pabo zaten (*'...lekker veel chickies'*). Rick lacht om de grapjes. Hij trekt zich er niet veel van aan.

Hoewel Rick absoluut geen spijt heeft van de studie die hij heeft gekozen vindt hij achteraf dat hij zich best wat nadrukkelijker had mogen oriënteren. Hij vindt zelf dat hij best wat meer had mogen rondkijken naar andere studies. De enige andere studie die kort in zijn aandacht is geweest is fysiotherapie. Zelf geeft hij aan dat hij *'gewoon een beetje laks is'* en bovendien: *'hij wist het zeker'* dat hij naar de pabo wilde.

Deel 2 Doorstroom

Mentale modellen

Leerconceptie (opvattingen)

Rick's opvattingen over leren kunnen het beste worden samengevat in 'leren is opnemen van kennis'. Hij heeft het liefst dat hem bij opgaven en opdrachten precies verteld worden wat hij moet doen en ook dat hem precies verteld wordt wat hij op een tentamen moet weten. Voor Rick staat leren gelijk aan 'het onthouden van studiemateriaal dat hem is aangeboden'. Rick leert niet graag uit boeken. Hij leert vooral in de lessen. Hij wil horen en zien. Voor lezen heeft hij geen geduld. Hij vindt *'zo'n grijze lap tekst'* gewoon heel saai.

Rick gaat uit zichzelf eigenlijk nooit op zoek naar verbanden in studiestof. Rick heeft geen behoefte om leerstof verdiepend te exploreren. Het gaat erom dat hij weet wat hij moet weten. En daarmee *'is de kous af'*.

Rick maakt een duidelijk onderscheid tussen leren op de opleiding en leren op de stage. *'Op stage dóe ik gewoon, krijg ik feedback, doe ik het anders of, als het goed is, herhaal ik wat ik deed. Op theoretisch gebied [opleiding] is het lezen, lezen, lezen en als je iets niet snapt...teruglezen en vragen aan andere mensen'*

Leeroriëntatie (motieven)

Rick heeft voor deze opleiding gekozen omdat het werk wat hij ermee kan doen hem enorm interesseert. In die zin is zijn motivatie primair 'beroepsgericht'. In de praktijk merkt hij echter dat hij op dit moment vooral leert om zijn tentamens te halen ('certificaatgerichtheid'). Hij ervaart veel druk vanuit het gegeven dat hij tenminste 58 studiepunten moet behalen. *'Als ik t niet haal moet ik van ons pap gaan werken'*. Hij wil, koste wat kost, zijn diploma behalen, zodat hij met kinderen kan gaan werken. Omdat hij zijn eerste jaar op de Kempel niet heeft gehaald geldt voor hem ook dat hij voor zichzelf maar ook naar anderen bewijzen dat hij het hoger onderwijs aan kan.

Ook wat betreft leeroriëntatie maakt Rick een nadrukkelijk onderscheid de opleiding en de stage. Elke dag naar de opleiding is *'voor mijn papiertje en omdat ik uiteindelijk met kinderen wil werken'*. Voor stage geldt: *'...gewoon omdat ik dat leuk vind met kinderen... ik wil naar die kinderen toe'*

Verwerkingsactiviteiten

Cognitieve verwerking

Rick leert sterk reproductief. Hij besteedt, tijdens zijn leren, vooral aandacht aan feiten en begrippen die tijdens de les of in het boek ter sprake zijn gekomen. Deze feiten en begrippen leert hij uit zijn hoofd. Hij geeft aan geen moeite te hebben met het verwerken van grote hoeveelheden studiestof. Dat is wat hem betreft 'gewoon stampen' en dan komt het wel goed. In Rick's leren is 'diepteverwerking' nauwelijks terug te vinden. 'Relateren' en structureren' maar ook 'kritisch verwerken' zijn activiteiten die hij eigenlijk niet toepast.

Hoewel Rick in het gesprek over leren nauwelijks verbanden legt met stage vindt hij wel dat hij juist op stage heel veel leert. Hij vindt het heel leuk om met de kinderen aan de slag te zijn. Leren gaat dan eigenlijk vanzelf. Hij weet dat hij op stage heel veel leert. Maar tijdens zijn stage is hij zich daar vaak niet van bewust.

(Metacognitieve) regulatieve verwerking

Rick merkt dat lessen op de opleiding voor hem van groot belang zijn. Datgene wat er in de les gebeurt is voor hem een belangrijk houvast bij het studeren. Hij vertrouwt er op dat hij leerstof goed beheerst als hij de vragen uit het boek of vanuit een oefentoets goed kan beantwoorden. Tijdens het studeren maakt Rick graag gebruik van studie-aanwijzingen die in het studiemateriaal staan vermeld of die door een docent worden gegeven. Normaal gesproken bestudeert hij de leerstof in de volgorde waarin deze tijdens de les of in het boek wordt behandeld.

Het is duidelijk dat Rick zich graag 'extern' laat sturen, zowel op proces als op resultaat. Rick stuurt zichzelf overigens wel enigszins op inhoud. Als hij iets niet goed begrijpt zoekt hij in andere bronnen soms na wat er precies wordt bedoeld.

Wat hij lastig vindt is om activiteiten vanuit de kwartaalopdrachten in te plannen op stage. Als hij die verbinding tot stand moet brengen voelt hij zich bezwaard naar zijn werkplekbegeleider. Hij heeft het gevoel de werkplekbegeleider daarmee te belasten. Gevolg hiervan is dat hij hierin onvoldoende daadkrachtig is. Dat heeft eerder al geleid tot een beperkte studie-achterstand.

Ten behoeve van versterking van zijn regulatieve vaardigheden heeft Rick dit jaar deelgenomen aan de 'MeesterMasterClass'. Hij geeft zelf aan dat hij zijn regulatieve vermogens sterk heeft uitgebouwd. Voor aanvang van het aanbod gaf Rick zichzelf een onvoldoende op zelfsturing (het rapportcijfer 4). Na het doorlopen van het aanbod beoordeelt hij zichzelf met het rapportcijfer 7. Hij geeft aan dat hij, sinds het doorlopen van het aanbod beter in staat is om overzicht te krijgen op wat er daadwerkelijk moet gebeuren; dat hij meer werkt met concrete deadlines; dat hij beter in staat is om een reële planning te maken en dat hij niet alleen een planning maakt maar zich ook beter aan die planning houdt. In vergelijking met de periode vóór deelname aan de 'MeesterMasterClass' bewaakt hij

tussentijds zijn voortgang beter en stelt hij zijn planning bij als dat nodig is. Hij geeft aan dat hij zichtbaar vooruitgang heeft geboekt als het gaat om vooruitdenken en anticiperen op situaties en dat hij zich meer dan voorheen inzet om (deel)taken tot een goed einde te brengen. Hij kan zichzelf beter motiveren en hij kan zijn impulsen beter onderdrukken om iets anders te gaan doen dan te leren (terwijl hij dat wel had gepland). Tot slot lukt het hem beter om zichzelf mentaal te herpakken als iets niet lukt zoals hij dat van te voren had gepland, gewild of bedacht. Rick ziet voor zichzelf met name nog aandachtspunten liggen op het vlak van 'rekening houden met onvoorziene omstandigheden' en 'communiceren over zijn voortgang, indien dat van toepassing is'.

Affectieve verwerking

Kijkend naar het afgelopen jaar merkt Rick dat hij zichzelf wel kan blijven motiveren door zichzelf voor te houden dat hij tentamens gewoon moet halen. Zelf geeft Rick aan: *'ik doe liever precies genoeg dan teveel'*. Hij zou echt van zichzelf balen als hij dit jaar niet zou halen omdat hij te weinig zou hebben geïnvesteerd. Hij vindt ook dat hij het naar zijn ouders niet kan maken om zijn propedeuse voor een tweede keer niet te behalen. Als Rick zijn propedeuse niet behaalt moet hij gaan werken. Dat ziet hij op dit moment nog helemaal niet zitten. De huidige praktijk is dat Rick vaak op het laatste moment nog best veel moet doen. Maar dan kan hij er ook echt voor gaan. En daarmee komt het eigenlijk altijd wel goed.

Deel 3 Fit

Onderwijspraktijk

Docenten

Wat betreft Rick is een goede docent in staat om belangrijke vak inhouden op een aantrekkelijke en begrijpelijke manier over te brengen. Rick geeft aan dat er wat hem betreft in de lessen op de opleiding niet perse aandacht hoeft te zijn voor praktische toepassing van het vak in de stage. Dit laatste is een direct gevolg van het feit dat Rick het leren op de opleiding strikt onderscheidt van het leren in de stage. Zijn idee is dat de vakken op de opleiding en de toetsen die daaraan zijn gekoppeld een 'noodzakelijk kwaad' zijn om het begeerde papiertje te kunnen halen. Stage is stage. Daar vindt voor hem daadwerkelijk leren plaats. Als belangrijk tweede kenmerk van een goede docent noemt Rick dat deze betrokken is en nieuwsgierig naar hem, zijn ervaringen, zijn voortgang, zijn vragen. De band met docenten is een voor Rick een belangrijke voorwaarde om tot leren te komen. Rick geeft aan dat de opleidingspraktijk in dit opzicht prima tegemoet komt aan wat hij nodig heeft.

Begeleiders

Wat betreft begeleiding is het voor Rick van belang dat zijn begeleiders duidelijk weten uit te leggen wat er van hem verwacht wordt en hoe hij dat kan realiseren. Daarnaast vindt hij het belangrijk dat zijn begeleiders op de hoogte zijn van de vorderingen die hij maakt. Als ze op de hoogte zijn van zijn vorderingen kunnen ze hem bijsturen als dat nodig is. Op de derde plaats geeft Rick aan dat hij ook een persoonlijke betrokkenheid van begeleiders erg kan waarderen. Voor Rick is zijn werkplekbegeleider een typisch voorbeeld van een goede begeleider. Hij *'kan goed ouwehoeren; hij geeft tips over hoe het beter kan, maar hij prikt ook door me heen als ik bijvoorbeeld heel erg gestressed ben'*. Rick vindt het belangrijk dat zijn begeleiders *'streng voor hem zijn'*. In het algemeen heeft Rick het idee dat de praktijk in dit opzicht prima overeen komt met wat hij nodig heeft. Mogelijk kan de begeleiding vanuit de opleiding net iets strakker worden aangezet.

Individueel of samen

Rick vindt dat er op de opleiding een goede balans is gevonden tussen individueel werken en het werken in teams. Met name grotere complexe opdrachten werkt hij het liefste met medestudenten uit.

Hij vindt t soms lastig om zijn werk te plannen. De voorbereiding op een tentamen doet hij bij voorkeur individueel. Als hij moeite heeft met bepaalde onderdelen van de studiestof vraagt hij soms medestudenten om uitleg. Soms ook zoekt hij het zelf uit of benadert hij een docent.

Overig

Rick vindt de sfeer op de opleiding absoluut ondersteunend bij zijn studie. Het is gezellig. Het is leuk om er te zijn. Hij heeft positieve ervaringen als het gaat om de inhoud van de lessen, de wijze waarop lessen worden gegeven en de vakdeskundigheid van docenten. Ook de inrichting van de stage sluit goed aan op de behoefte van Rick. Bij de overstap van de Kempel moest hij wel wennen aan het feit dat in Eindhoven niet allerlei vakken afzonderlijk werden getoetst. Rick heeft een voorkeur voor toetsing van afzonderlijke vakken omdat hij dan gemakkelijker grip kan houden op het werk wat er ligt. Reflecteren vind hij echt verschrikkelijk. Hij snapt niet goed hoe anderen zoveel weten te vertellen. Zelf moet hij enorm zijn best doen om in ieder geval iets op papier te krijgen. Rick geeft aan dat de druk op het behalen van toetsen echt te hoog is. De noodzaak om tenminste 58 studiepunten te behalen bezorgt hem enorm veel stress.

[terug](#)

